

ความเป็นมาของปัญหา

การดำเนินการใดก็ตามจำเป็นต้องมีวัตถุประสงค์เฉพาะของกิจการนั้น วัตถุประสงค์จะเป็นเครื่องกำหนด หรือ คาคะเนว่าผลที่ได้รับจากการดำเนินกิจการจะเป็นไปในรูปใด การจัดการศึกษาก็เช่นเดียวกัน จะขาดจุดมุ่งหมายของการศึกษาเสียมิได้ จุดมุ่งหมายของการศึกษา นอกจากจะช่วยให้ทราบถึงผลที่ได้รับจะเป็นไปในรูปใดแล้ว ความมุ่งหมายยังเป็นเครื่องชี้ทางให้ครูและนักเรียนได้บรรลุจุดหมายปลายทาง และช่วยในการประเมินผลของกิจกรรมได้อีกประการหนึ่ง

การกำหนดความมุ่งหมายของการศึกษาต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลายด้าน เช่นปรัชญาของการศึกษา พื้นฐานทางวัฒนธรรม ความต้องการของสังคม เป็นต้น ฉะนั้นเมื่อมีความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในสังคม วัตถุประสงค์ทางการศึกษาจำต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม และสอดคล้องกับภาวะความจำเป็น และความต้องการของประชาชนในสังคมนั้น ความจริงข้อนี้ยังได้ปรากฏ อยู่ในข้อความของความมุ่งหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติ ปีพุทธศักราช 2503 ว่า " ในการจัดการศึกษานั้น ให้จัดการศึกษาเพื่อสนองความต้องการของสังคมและบุคคล โดยให้สอดคล้องกับแผนเศรษฐกิจและแผนปกครองประเทศ " ¹

ทั้งนี้ย่อมแสดงให้เห็นว่า การกำหนดวัตถุประสงค์ทางการศึกษาจะละเอียดควรระลึกเห็น ของสมาชิกในสังคมเสียมิได้ เกี่ยวกับความคิดเห็น กล่าวได้ว่า ความคิดเห็นของแต่ละบุคคลย่อมแตกต่างกันออกไป ยิ่งการจัดการศึกษาต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่ายหลายประเภท ทั้งครู นักเรียน ผู้ปกครองผู้บริหารการศึกษา ตลอดจนบุคคลในวงการอื่น ความคิดเห็นที่จะเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันย่อมเป็นไปได้ยาก ปัญหาในเรื่องนี้มิได้เพิ่งปรากฏแต่ในปัจจุบันเท่านั้น จะเห็นได้จากถากถาวรของ อริสโตเติล (Aristotle) นักปราชญ์ชาวกรีกที่ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาไว้เมื่อสองพันห้าร้อยปีมาแล้ว

¹กระทรวงศึกษาธิการ, เอกสารการศึกษามัธยมศึกษา แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2503 (พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2503), หน้า 3 - 4.

... เท่าที่เป็นอยู่ทุกวันนี้ ไม่มีวิถีทางใดที่มนุษย์เราจะตกลงกันได้ในเรื่องเนื้อหาที่จะนำ มาสอน ไม่ว่าจะเพื่อเสริมสร้างคุณธรรม หรือ เพื่อการดำรงชีวิตที่สมบูรณ์ และก็ไม่เป็นประโยชน์สักเท่า การศึกษานั้นเกี่ยวข้องกับคุณธรรมมากกว่า หรือ เกี่ยวข้องกับภูมิ ปัญญามากกว่า ในทางปฏิบัติจึงยังคงสับสนอยู่ ไม่มีใครบอกได้ว่าเราควรจะมีหลักการ ใดเป็นแนวทางที่ถูกต้อง การศึกษาเพื่อชีวิต หรือ เพื่อคุณธรรม หรือ เพื่อการแสวงหา ความรู้ในขั้นสูงต่อไป อย่างไรก็ตาม หลักการทั้งสามก็ยังคงได้รับการยึดถืออยู่ในทาง ปฏิบัติกันเช่นเดียวกัน เมื่อเราเริ่มต้นจากความคิดเห็นที่ต่างกันแล้ว แหม่อมเหลือเกินที่ แนวทาง ... ในการปฏิบัติย่อมต่างกันด้วย²

จากข้อความที่กล่าวมานั้น เป็นเครื่องยืนยันว่าความขัดแย้งในเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับความมุ่งหมาย ในการจัดการศึกษามีมาทุกยุคทุกสมัย สาเหตุประการหนึ่งที่ทำให้ความคิดเห็นไม่เป็นไปในทาง เดียวกัน ก็คือสยบเนื่องมาจากความเปลี่ยนแปลงของสังคมซึ่งมีได้หยุดนิ่งอยู่กับที่

สังคมไทยในปัจจุบันก็เช่นเดียวกัน มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเป็นอันมาก ผู้ปกครองนิยม ส่งบุตรหลานไปโรงเรียนกันมากขึ้นจนรัฐบาลเห็นความจำเป็นที่จะต้องให้เอกชนช่วยแบ่งแรง ในการจัด กิจสถานการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับมัธยมศึกษา นักเรียนอยู่ในโรงเรียนราษฎร์ประมาณ 50 เปอร์เซ็นต์ โรงเรียนรัฐบาลรับไว้ได้เพียงครึ่งหนึ่งเท่านั้น นี่ก็แสดงให้เห็นว่า ประชาชนสนใจ ใน การศึกษาเพียงใด

เมื่อเป็นเช่นนี้ ผู้ปกครองแต่ละคนย่อมถึงความมุ่งหมายในการส่งบุตรหลานมาโรงเรียนไว้ต่าง กัน สิ่งที่ควรศึกษาย่างยิ่งก็คือ ประชาชนต้องการให้โรงเรียนให้การศึกษาแก่เยาวชน ในด้านใดบ้าง และเต็มว่าอะไร เป็นหน้าที่ที่สำคัญที่สุดของสถานการศึกษา ทั้งนี้ได้กล่าวไว้ในตอนต้นแล้วว่า การถ่า หนดความมุ่งหมายทางการศึกษาต้องคำนึงถึงความคิดเห็นของบุคคลในสังคมประกอบด้วย จากแนวความ คิดนี้ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจว่า บุคคลที่อยู่ใกล้ชิด หรือ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่าง ยิ่งในระดับมัธยมศึกษา มีความคิดเห็นอย่างไร บุคคลดังกล่าวได้แก่ ครูและผู้ที่เกี่ยวข้อง กับการฝึกหัด ครูในระดับมัธยม

โครงการวิจัยนี้ จึงมุ่งที่จะศึกษาความคิดเห็นของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ครู ในสถาบัน ฝึกหัดครู เกี่ยวกับความมุ่งหมายของการมัธยมศึกษาเป็นสำคัญ

²

John S. Brubacher, Modern Philosophies of Education (New York : McGraw-Hill Book Co., 1962), p.1 .

ความมุ่งหมายของการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัยนี้

1. เพื่อวิเคราะห์ความมุ่งหมายของการศึกษาของประเทศไทยทั้งในอดีตและปัจจุบัน
2. เพื่อสำรวจความคิดเห็นของครูมัธยมศึกษา และ ครูในสถาบันฝึกหัดครู ที่เกี่ยวกับความมุ่งหมายของการมัธยมศึกษาในปัจจุบัน
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูมัธยมศึกษา และ ครูในสถาบันฝึกหัดครูเกี่ยวกับความมุ่งหมายของการมัธยมศึกษาในปัจจุบัน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะศึกษาความคิดเห็นของครูมัธยมศึกษา และ ครูในสถาบันฝึกหัดครู เกี่ยวกับความมุ่งหมายของการมัธยมศึกษา ประชากรที่อยู่ในขอบเขตของการวิจัยได้แก่ ครูมัธยมศึกษาที่สังกัดกองโรงเรียนรัฐบาล กรมวิสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และ ครูอาจารย์ที่สอนอยู่ในสถาบันฝึกหัดครูที่ผลิตครูระดับเทียบเท่าอนุปริญญาขึ้นไป ส่วนความคิดเห็นของครูมัธยมศึกษาที่ตั้งกักหน่วยงานอื่นข้อมไม่อยู่ในขอบเขตของการวิจัยนี้

สมมุติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคาดว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับความมุ่งหมายของการมัธยมศึกษาของ ครูมัธยม และครูในสถาบันฝึกหัดครู ไม่แตกต่างกัน

ความสำคัญของปัญหา

จากผลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคาดว่าจะทำให้ทราบความมุ่งหมายของการศึกษา และการมัธยมศึกษาของประเทศไทยทั้งในอดีตและปัจจุบัน ตลอดจนทราบแนวความคิดของครูมัธยมศึกษา และ

กฎในสถาบันฝึกหัดครู เกี่ยวกับความมุ่งหมายของการมัธยมศึกษา จากแนวความคิดนี้จะทำให้ทราบว่าครู
ในสถานศึกษาทั้งสองฝ่าย ได้ให้ความสำคัญต่อ ความมุ่งหมายของการมัธยมศึกษาในด้านใดบ้าง ได้มุ่ง
ให้นักเรียนได้รับความรู้ในล้านใด ทั้งนี้เพราะคนเรามักจะปฏิบัติภารกิจใด ๆ ตามแนวความคิดที่ตนยึดถือ
ว่าถึงงามเหมาะสม หากจะได้มีการศึกษาวิจัยต่อไป เกี่ยวกับความตึกเห็นของบุคคลประเภทอื่น ที่มีต่อ
ความมุ่งหมายของการมัธยมศึกษา ก็จะสามารถประมวลเป็นแนวความคิดของประชาชนชาวไทยได้ว่ามี
ความต้องการให้กุลบุตรกุลธิดา ได้รับการศึกษาอะไรบ้างจากการเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลของ
การวิเคราะห์จะเป็นประโยชน์ในการกำหนดจุดมุ่งหมายของการมัธยมศึกษาของชาติสืบไปในอนาคต

คำจำกัดความ

คำบางคำที่ใช้ในการวิจัยนี้อาจมีความหมายต่างไปจากที่ใช้กันอยู่โดยทั่วไป จึงขอให้ความหมาย
ของคำบางคำที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้คือ

การมัธยมศึกษา

หมายถึงการศึกษาในระดับที่สูงกว่าประถมศึกษา และ ต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา อันได้แก่
มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.ศ.1 - 3) และ มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.ศ.4 - 5)

โรงเรียนมัธยมศึกษา

หมายถึงโรงเรียนที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษา ตั้งแต่ชั้น ม.ศ.1 - ม.ศ.5

ครูมัธยม

หมายถึงครูที่ทำการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นครูที่ปฏิบัติภารกิจประจำในโรง
เรียนแห่งนั้น รวมถึงครูที่ช่วยปฏิบัติราชการด้วย

สถาบันฝึกหัดครู

หมายถึงสถานศึกษาฝึกหัดครูสังกัดกรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งผลิตครู

ระดับปริญญาตรี และระดับเทียบเท่าอนุปริญญา

ภาคทางภูมิศาสตร์

หมายถึงการแบ่งอาณาเขตพื้นที่ของประเทศไทยออกเป็นภาค ๆ ตามสภาพทาง ภูมิศาสตร์ ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดภาคทางภูมิศาสตร์ของประเทศไทยออกเป็น 4 ภาค คือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลางและตะวันออก และ ภาคใต้

๑ - Sort

เป็นวิธีการในการใช้เก็บรวบรวมข้อมูลวิธีหนึ่ง ซึ่ง วิลเลียม สตีเฟนสัน (William Stephenson) เป็นผู้คิดขึ้นใช้และเป็นที่ยอมรับเรื่อยมา วิธีการนี้ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเรื่อง บุคคลลักษณะ การกระทำ การแสดงความคิดเห็น³

ลำดับขั้นของการ เสนอข้อมูล

ความเป็นมาของปัญหา ความมุ่งหมายของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย สมมุติฐานของการวิจัย ความสำคัญของปัญหา และ คำจำกัดความ ได้รายงานไว้ในบทที่ 1 บทที่ 2 เป็นการกล่าวถึง ข้อเขียนและงานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้ ซึ่งจะรายงานเรื่องความมุ่งหมายของการศึกษา ความมุ่งหมายของการศึกษาในบางประเทศและของประเทศไทย บทที่ 3 เสนอวิธีการดำเนินการวิจัย ประเภทการในโครงการวิจัย ลักษณะของแบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูล การเสนอข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล บทที่ 4 กล่าวถึงผลการวิเคราะห์ข้อมูล บทที่ 5 เป็นการสรุปการวิจัย ตลอดจน ข้อเสนอแนะ ส่วนรายละเอียดของแบบสอบถามจะเสนอไว้ในภาคผนวก

³

Lee J. Cronbach, Essential of Psychological Testing (New York : Harper and Row, 1966), p.514 .